

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDÁLLAMOR
EGYETLEN MAGYARNYELVÜ KÉPES

GYERMEK LAPJA

Cimbora

K.SÁVELY-D

Megjelenik havonta 3-szor minden hó 10, 20 és 30. ára

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK ELEK

TARTALÓM JEGYZÉK:

Benkő Anna: Leveles láda.
Zsoldos László: Prütykő autója.
E—ó: Kismama altató dala.
E—ó: Hogy lett a kigyófarkból kutyafej?
Csűrös Emilia: Kisértetlítő Bandi (I)
Tamás érdeklődik. (A föld elpusztulásáról.)
Elek nagyapó: Kié a bunda?
Karácsony Benő: Szerecseni Pista kalandjai (III).
Varga Éva: Szép levél.
Beszámoló a nyári vakációról.
A kiadóbaési üzenetei.
Elek nagyapó üzenetei.
E—ó: A vásár.
E ó: Madárfiókák.
Fejtörő.
A Cimbora könyvvására.

1928 AUGUSZTUS 10

22

szám

LEVELES LÁDA

Írta: BENKŐ ANNA.

Kicsi, sárga láda telve
 Avult, fakó iratokkal,
 Ósdi könyvek, irományok,
 Levélesomók, régi dolgok — —
 Édes anyám rakosgatja gonddal.

A szeméből, két szeméből
 Sárga lapra hull a könnye:
 Kötényével letörüli,
 Elolvassa, újra kezdi,
 — Édes anyám, de szenved a lelke! —

Oda ülök én is lassan
 Sárga láda egy sarkára,
 S mikor őket elolvasta
 S mindeniket megzokogta,
 Gyöngéd kézzel én nyulok utána.

Elolvasom áhitattal
 A lapokat, siró szemmel...
 S megtelik a szívem, lelkem.
 Minden nemes, szent érzésem
 Rég pihenő apám szellemével.

Édes apám leveleit
 Amint sorra végig nézem.
 Ifju-kora szenvedését,
 Sok fájdalját, küzködését,
 Én is, én is, mind keresztül élelem!

... Mint ereklyét megcsókolom.
 Összehajtom egy sóhajjal...
 Édes anyám átköfti,
 Szép gyöngéden mind elteszi,
 Sárga láda őrzi féltő gonddal...

(Bethlen.)

PRÜTYKŐ AUTÓJA

Írta: ZSOLDOS LÁSZLÓ.

Prütykőnek volt egy kis játék-gépkocsija amelyiknek föl kellett huzni a kerekét, s akkor egy szaladt tőle a parketten, mintha tatár kergette volna.

Nyáron, a nyaralóban, nem volt szüksége Prütykőnek az „ajtomó“-jára, mert május közepétől egészen augusztus végeig akadt egyéb játszani való is elegendő a kertben.

Megérkeztek azonban széles, szürke felhőköpnögyükben a szeptemberi esős napok, s a hosszú vizesöppekből földig érő szakálukkal beszoritották Prütykőt a kertből a szobába, ahol csak az „ajtomó“-val játszhatott. Csakhogy Prütykő nem azért volt Prütykő, hogy sokáig békességben maradjon. Nem is maradt. Negyedik nap ugyanis egyszerre csak kitalálta, hogy az ő kis játék „ajtomó“-ja már nagyon piszkos sáros, és, ahogy ő ráfogta: „jozdász”, vagyis rozsdás. Szóval olyan, hogy nem lehet vele „ajtomózni” többé. És ezzel a panaszával, kezében a gépkocsikát tartva, nyomban ki is ment a konyhába az édesanyjához, aki éppen szilvalekvárt főzött odakint. — Dehogyan lehet, Prütykő. — magyarázta a jó asszony. — Nincs még ennek

az automobilnak semmi baja, picikém.

— De van, anyuta! — toppantott csöpp lábával a kis gavallér. — De nagyon is szót hibája van, anyuta! Tesszét uj „ajtomót” venni a Prütykőnek, anyuta!

Az édesanyja ép az imént tett félre a konyhaasztalra egy nagy fazék most kifőtt szilvalekvárt, s máris a másikat kellett kavargatni a tűzhelyen. Hát csak úgy félvállról vetette oda az öklömnyi legénynek:

— Már pedig, Prütykő, most nem kapsz új automobil! Majd, ha bemegyünk a nyaralóból és nagyon, de nagyon jó gyerek leszel, nem mondom, hogy a Mikulás nem hoz majd másik automobil, olyant, amelyiken kalapos néni is van meg egy láda, hanem addig nem kapsz. Nem bizony, Prütykő.

— De tapot! De idenisz tapot, anyuta! Azéj isz! — kezdett el toporzékolni az ifiúr és mérgesen hadonászott a kezével, amelyikben a kis gépkocsit szorongatta. — Tesszét uj „ajtomót” venni Prütykőnek, anyuta!

— Mondtam, hogy Mikulásig nem kapsz! — szólt vissza türelmetlenül az édesanyja.

— De tapot! De azéj isz tapot, anyuta! — feleselt a mamájával a kis haszontalan.

Az anyja most már kisodródott a békességes tőrésből.

— Csitt! — kiáltott a mérges kis jószágra. — Ne feleselj!

— Azéj sze töjj az a jozdász ajtomo, anyuta! És azéj sze töjj ész azéj isz tidobom az abjaton azt a jozdász ajtomot.

Szólt, és mielőtt az édesanyja megakadályozhatta volna, kapta a kis gépkocsit és zsupsz, kihajította az ablak felé. Minthogy azonban Prütykő még nem tudott olyan messzire hajítani, az incurka automobil az ablak helyett nekiesett a konyhaasztalon párolgó friss szilvalekvárnak és — pacs — belepottyant a szilvalekvárba. Annak is a kellős közepébe.

— Jaj, mit esináltál, Prütykő! — csapta öszsze ijedten a kezét még a másik kezében levő főzőkanalat az édesanyja. — Beledobtad a gépkocsidat a szilvalekvárba!

— Bruhuhu, bruhuhu! — bömbölt kétségbeesetten Prütykő, főleg azért, mert megpaesckolták a kezét. Az édesmama hamar térült-fordult egyet és két főzőkanál segítségével nagy ügyel-bajjal kiemelte a gépkocsit a forró szilvalekvárból.

Na hát, gyerekek, még ilyen automobil sem látott a világ! A kocsija, az ülése, a kereke, az alja, a hátulja, a teteje, a fenéke és mindene, de mindene két ujnyi vastagon csupa szilvalekvár.

A mama bosszus is volt, hogy most az egész fazék lekvárt újra át kell törni a szítán, de meg nevetett is magában, amikor látta, hogy Prütykő uraság most egyszeriben milyen áhitattal bámul az imént még olyan csuf, sáros, „jozdász“ automobilra, vagyis az automobil két ujnyi vastag szilvalekvár takarójára.

— No Prütykő, — tréfált az anyuska, — hát most dobjuk ki az ablakon ezt a rozsdás automobil!

— Ne, ne anyuta! — fogta rimánkodóra a dolgot a mi kis barátunk.

— De hiszen most nagyon csunya az az automobil, Prütykő, — kötekedett tovább a mama — Te mondtad, hogy neked már nem kell!

Prütykő lesütötte a szemét, mint aki nagy belső keveredésbe esett magamagával, aztán mihelyest kihült a forró édesség és a mamája kifordult a konyhából, mind lenyalta a szilvalekvárt a jozdász automobilról. És az igazságnak tartozom vele, gyerekek, ha megmondom, hogy az a kis gépkocsi talán még ujkorában sem volt olyan fényes és tiszta, mint akkor lett, amikor Prütykő lenyalta róla a szilvalekvárt.

Ilyen automobil-szerencsétlenség érte Prütykőt. Persze, a gyomrát elrontotta s — ez volt az igazi automobil-szerencsétlenség.

(Budapest.)

A KISMAMA ALTATÓ DALA

Hess el, hess el, pillangócska,
 Alszik már Anikócska,
 Szállj, szállj messzire,
 Épp a világ végire!
 Szállj, szállj
 Meg se állj,
 Aztán szépen jere vissza
 Vissza, vissza.
 Míg az álmát kialussza.
 Jókedvüen ha felébred
 Pillangócska játszik véled,
 Játszik édesen,
 Játszik kedvesen —
 Csiesin, kedvesen!

E—ó.

Galgóczi magántanfolyam

Teljes anyagi felelősség
 mellett előkészít közép-
 iskolai magánvizsgákra
 és érettségire.

BUDAPEST,
 VIII. Mária
 Terézia-tér 3.

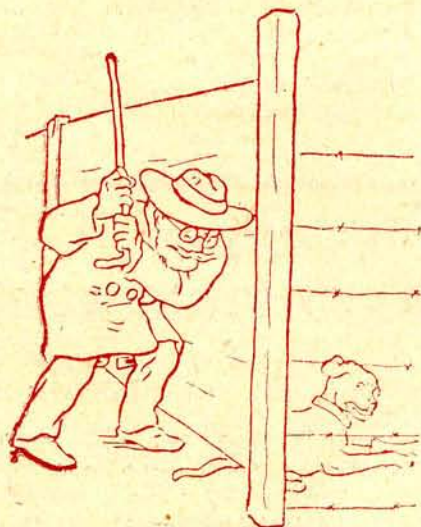
HOGY LETT A KIGYÓFARKBÓL KUTYAFEJ?

Ugy lett a kigyófarkból kutyafej, hogy ment, men-degért az utcán Pál nagyapó, hazafelé tartott a mezőről s hát egyszerre csak mit lát? Egy kigyófarkat! S éppen az ő kertjéből nyult ki!

— Hüm, hüm, hümmögetett Pál nagyapó, az én kertemben még sohasem volt kigyó. Hogy került ez ide? Hiszen, csak az kéne, hogy mérges kigyó lenne ez a kigyó s megmarja valamelyik unokámat. No, megállj, kigyó!

Nem sokat tünődött Pál nagyapó, fölemelte a botját, istenesen nekihuzakodott: — Ne, te mérgeskigyó, jaj neked, olyat vágok rád, hogy holtod napjáig megemlegeted!

Diktum-faktum, úgy tett, amit mondá, mert Pál nagyapó nem a szó, de a tett embere ám!

Hát, Uram, Teremtőm, mi történt? Az történt, hogy abban a pillanatban mérges-haragos esaholással a kerítés tetején termett Dundi, aki nem vala más, mint Pál nagyapó kedves kutyája. Bezzeg, úgy meghökkent Pál nagyapó, hogy a kalap a fejről le-, a bot a kezéből kiesett. De meghökkent ám Dundi is, amikor látta, hogy Pál nagyapó verte fel őt édes álmából. Ez sem történt még vele, hogy Pál nagyapó ráüssön, persze, következtek a kölcsönös kimagyarázások. Egy perc, kettő, szent lett a béke.

— Vau, vau, mi ez, nagyapó? Hát a maga kertjében már a délutáni álmát sem aludhatja nyugodtan az ember, — azaz hogy a kutya? Ezért vigyázok én olyan hűségesen a maga éjszakai nyugodalmára?

— Bocsáss meg, kedves Dundiám, de Isten bizony kigyónak néztem a farkadat. Hiszen tudod, milyen rövidlátó vagyok, pápaszemmel is alig látok.

— Igaz, igaz, — mormogta Dundi. — De azért még is csunya dolog úgy bánni az emberrel, azaz hogy a kutyával.

— Tudod mit, Dundi? — mondta Pál nagyapó. — Jere velem a konyhára, adatok neked olyan finom csirkecsontot, hogy minden bánatodat elfelejted.

Dundi egy vakkantást sem szólt többet, megindult nagyapóval a konyha felé.

KISÉRTETLÁTÓ BANDI

Írta: CSÜRÖS EMILIA.

I.

Andris csak aféle meztlábás kis dísznópásztor volt, de senki sem tudott olyan nagyot cserdíteni a karikásával, mint ő. Még talán az angyalok is meghallották az égen, amikor háromszor megforgatta feje fölött a kenderesapós ostort. Emiatt, de meg egyéb kiválósága miatt is lett lelkibarátja Radnóthy Bandinak, a földbir tokosék fiának. Bandi első elemista volt, de mindenesetre többre becsülte Andris tudományát a betűvetésnél. Egy délelőtt Andris erősen pattogtatta ostorát és Bandi még sohasem írt olyan düledező, pupos betűket, mint akkor. Az lett a vége, hogy felborította a tintatartót és a kék folyadék végigömlött a düllöngelő sorokon. Hamar segített magán. Előkapta zsebkendőjét, letörölte vele az írkát is, az asztalt is és újra zsebre vágta. Azután, mint aki dolgát jól végezte, eltette a füzetet és kiment Andris-hoz.

Ez széleset vigyorgott, amikor meglátta és nagyot esattintott a tiszteletére. Aztán egymás mellé ültek a föbe. Andris kezdte.

— Az éjszaka kint aludtam a mezőn, a pásztoroknak.

— Jó volt? — kérdezte Bandi.

— Jó. Meséltek.

— Miről?

Andris oldalt mutatott a nádas felé: — A malomról. Kisértetek laknak ott.

Bandi elsodálkozott. — Kisértetek?...

— Ühüm. Sokan látták őket. Van egy gróf is, akinek nincs feje. És egy leány, aki hangosan sir, ha fúj a szél.

Bandi erősen figyelt Andris szavaira, s egyre a malom felé nézett.

— Ej te Andris, nézzük meg őket.

— Csak éjszaka lehet azokat látni, nappal nem. Akkor is csak úgy, ha vihar van.

— Te Andris, menjünk el még ma. Jössz? Hátha lesz vihar!

— Megyek, de van szentelt gyertya meg fekete kendő?

— Minek az?

— Mert ha nem kötjük be a fejünket fekete kendővel, megölnék a kisértetek. A gyertya meg azért kell, hogyha mégis bántani akarnak, meggyújtjuk és nem bírhatnak.

Bandi összeráncolta a homlokát. — Gyertyát azt tudok, de kendő nincs. Csak Linanéninek van, de ő nem enged a cselédszobába.

— Meg kell próbálni, anélkül nem lehet.

— Te Andris, hátha ad a jó Isten vihart éjszakára. En megpróbálom a kendőt.

Abban állapodtak meg, hogyha vihar lesz, Andris odajön Bandiék ablakához és cripelni fog, mint a tücsök. Erre Bandi kimászik az ablakon a kertbe, onnan a malomba mennek, hogy találkozzanak a kisértetekkel.

Alkonyatkor, Bandi nagy öröme, fekete felhők jelentek meg a nyugati égen és lassan-lassan bevonták az

egész égboltozatot. Katica, Bandi öccsének a pesztrája, megmosdatta Lackót, le is vetköztette és csodálkozott egy kicsit azon, hogy Bandi milyen engedelmesen fekszik le, nem alkuszik, mint máskor, hogy a nagyokkal vacsorázzon. Amikor Lackó elmondta az esti imáját és boglyas fejcskékjét belefurta a párnába, hosszú fehér csik villant meg az égen. Bandi ujjongott magában.

— Villámlik! Jaj de jó! Vihar lesz!

Lackó felriadt. — Bátyóka csukd be az ablakot, félek.

Bandi gögös leerszkezéssel kérdezte: — Mitől félsz, kis butikó? A villámtól nem kell félni. Szép az! — És már mászott is lefelé, hogy becsukja az ablakot. Persze, a tolózárt nem nyomta le, hogy meghallgassa Andrist, ha cripelni jön. Lackó elragadtatással nézett bátor fivékéjére.

— Igen, de utána jön a nagy durr, és az rossz...

Bandi megállt az ágyfiók előtt és Lackó fölé hajolva mondta: — Csacsi, a jó ember semmitől sem fél! Ugy-e, anyuka is mindig mondja, hát miért félsz akkor?

Lackó felült az ágyban és öklével kidörzsölt egy könyvet a szeméből. — Igen, de bátyóka, én nem vagyok jó ember, mert eltörtem a pipacsos bögrét, és amikor Katica kikapott, nem mondtam meg, hogy én voltam a hibás.

Bandi igen elkomolyodott. — Tudod, mit, Lackó? Holnap megmondjuk, hogy te voltál. Addig Katica is elfelejti és téged sem büntetnek meg erősen.

Odakint nagyot dördült az ég. Lackó újra belefurta fejét a párnába és onnan mondta: — Igen, de hallod, milyen erősen haragszik reám az Istenke! — és záporként ömlött a köny.

Bandi megsímogatta öccse fürtös fejét. — Tudod mit Lackó? Mondd el még egyszer az esti imát, akkor az Istenke egész bizonyosan megbocsájt.

Lackó szepegvé, engedelmesen mondta:

„Fáradt vagyok, én Istenem,
Lecsukódik már a szemem...”

Hirtelen megint nagyot esattant az ég. Erre újra elpityeredett a kis bünös. — Hallod e, bátyóka, hiába mondom, még mindig haragszik.

Bandi most már egy böles nyugalmával felett.

— Ne sirj, Lackó, most már egész bizonyosan nem reád haragszik. Tudod, sok rossz ember van a világon, akikre haragudnia kell a jó Istennek.

Lackó meg volt nyugtatva, csak azt szípogetta még:

— Azért mégis nyujtsd le a kezedet, bátyóka, olyan jó így elaludni.

Bandi lenyujtotta a jobb kezét, s amíg azt Lackó mind a két kezével az arcához szorította, ő bal kezével a párnája alá tapogatott. Ott van e a szentelt gyertya meg a Linanéni fekete kendője?...

(Folytatása következik.)

TAMÁS ÉRDEKLŐDIK

(Beszélgetés a Föld elpusztulásáról.)

TAMÁS: Ha a ragyogó nap felé tekintek, néha úgy elszomorodom. Elszomorít az a gondolat, hogy az éltető világosságnak és melegnek forrása lassan-lassan kihül. Nem sok idő múlva talán már olyan gyöngye lesz a fénye, hogy az emberek szabad szemmel beletekinthetnek. Aztán már csak pislákolni fog, mint elalvás előtt a lámpa. Majd talán egy nagyot lobban utoljára és örökre kialszik. Akkor aztán sötétségbe borul a világ. Fáj nekem, hogy most úgy pazarolja az erejét. Milyen jó volna, ha össze lehetne gyűjteni az eltékozolt meleget és eltenni a későbbi szomorú időre! Így igen sok vész kárba.

APA: Juliusban és augusztusban magam is gyakran gondolok arra, hogy jó volna, ha a nap egy kissé kimélné az erejét. Gyakran pazarul bánik vele, mintha meg volna győződve arról, hogy örökké fog tartani. Igaz, hogy az a számtalan évezred nekünk örökkévalóság. Hát még ha meg-gondolom, hogy a többi hónapokban éppen ugy-antja a meleget, mint nyáron, csak kevesebb ér belőle bennünket. Mert a nap sugarainak csak igen csekély része éri a Földet, szétrepülnek azok mindenfelé a nagy világba és még sem vész el belőlük semmi. Azért gondolatban hozzá kell szoknod, hogy a nagy világon sohasem vész el semmi, csak átalakul. A lefojtott föld mélyébe került szénben mennyi meleg van felraktározva! Ha neked volnék, egyelőre nem a világ végén gondolkoznám, hanem azon, nem lehetne-e csak-ugyan a nap melegét az emberiségre kedvezőbb módon felraktározni. Ne kelljen érte a föld bel-sejébe menni és kinos-keserves munkával nap-világra hozni. A szénét igen veszélyes és fárad-ságos munkával hozzák fel. Az elraktározott me-leg másik részéhez könnyebben hozzá jutunk. A szárazföld legnagyobb részét növények borítják, melyek a nap melege nélkül nem élnének.

TAMÁS: Gondolod, hogy a nap melegének egy részét az emberek is elraktározhatnák?

APA: Szén még van hosszú időre. Itt-ott ol-vashatod, hogy közeledik a veszedelem: elfogy a szén. Igen messze van még ez az idő. A művelt országok szénbányái ugyan nem sokára kimerül-nek, de még igen nagy fel nem kutatott szente-rületek lehetnek. A művelt országokban is azok a szénbányák merülnek ki, melyekben finom sze-nét bányásznak. Hatalmas barnaszén telepek vár-nak még kibányászásra, sőt képződnek a mi ko-runkban is állandóan. De az ember válogatós. Amíg pompás kőszénrel fűthet, nem kell neki a gyenge szén. Majd rá fog szorulni. Egyszer aztán az is elfogy, mert a mai nyugtalan emberiségnek egyre több szénre lesz szüksége. Látod, azon kel-lene gondolkozni: mivel pótoljuk a szenet. Ezért jó volna a nap melegéhez fordulni, legalább is

addig, amíg olyan barátságosan, sőt néha tulsá-gosan barátságosan süt. Elraktározni azonban na-gyon nehéz volna. Nem tartom ugyan lehetetlen-nek, hogy megtalálják a módját majd valaha. Felhasználni azonban nem olyan nehéz. Felhasz-nálták a nap melegét már, a monda szerint, az ókorban is. A görög-latin hagyomány szerint lát-szólag minden ok nélkül lángba borult egy hajó-raj, melynek egy görög város ostromlása volt a feladata. Az ostromló városból gyújtólencsét irá-nyítottak rá. A lencse összegyűjtötte a napsuga-rakat és egy pontba lövellte. Most te is megprób-álhatod egy nagyító üveggel kicsiben ezt a ki-sérletet. Hajót ugyan nem gyújthatsz meg, de esetleg papirost könnyen lángra lobbanthatsz. Képzeld most egy nagy lencsét, mely a nap ösz-szegyűjtött sugarait vízre irányítja! Ugy-e, gőzt lehet a vízből csinálni? A gőzt aztán munkára használhatod.

TAMÁS: Nem lehetne-e a Föld melegét is felhasználni, ha a külső meleg fogytán van?

APA: Rá fog kerülni arra is a sor, de most még nem sietnek vele, mert költséges és fáradsá-gos volna. Milyen nagyszerű lesz valaha, amikor befurnak a Föld belseje felé: leeresztik a hideg vizet, odalenn felforr, majd gőzre válik és egy másik uton feltör. Nincs még szükségünk erre a nehéz és veszélyes kísérletre. Sok felhasználatlan erő van még a rendelkezésünkre. A nap erején kívül még igen kevés használtuk ki a szélnek, a víznek az erejét. Mérhetetlen tartalékerő van a tenger hullámzásában is.

TAMÁS: A szélnek erejét felhasználják a szélmal-mok, a vizét a vizimalmok, de a tenger hullámzását szinte lehetetlen felhasználni.

APA: A szelet és a vizet nemcsak őrlésre használják, nagy szerepe van a lefelé tartó viz-erejének sok minden téren, de erről most nem beszélek. Te arra vagy kíváncsi, hogyan hasz-nálják a tenger hullámzásában rejlő végtelen erőt. Erre, fiam, nem tudok felelni. Ha tudnék, nagy iparvállalataim volnának már, legyőzném a versenytársaimat, olcsón készítenék mindenféle dolgot, mert a gyáraitam hajtó erő alig kerülne valamibe. Még tőprenghetsz rajta te is. Esetleg feltalálod, hogy talán csak néhány száz év mul-va jön rá valaki. Most még csak tapogatóznak az emberek. A kísérletek igen egyszerűek. Ha pél-dául rábocsátanak egy nagy tutajt a tengerre, az ide-oda ringó hullámok hintázzák. Ha a tutaj meg van erősítve, rángásával már valami mun-kát végezhet. Az erő a fontos; az erőt, a nyomást már át lehet alakítani.

TAMÁS: Ha mégis kihül a nap, örökös jég fogja borítani a Föld felszínét. Hiába akkor min-

den okoskodás: az emberi faj mégis el fog pusztulni.

APA: Én olyan messzire nem követlek. Végtelen távolságban levő dolgokkal nem szeretek foglalkozni. Talán lesz valaki, aki megelőzi a nagy csapást. Új népvándorlás indul esetleg a Föld belseje felé. Ott talán meghúzódhatnak és új hazát alapíthat az emberi faj. Addig még igen sok a tennivaló. A kőszén fogyása miatt egy cseppet sem kell nyugtalanzkodnod. A természetben a kőszénben rejlő erőnél sokkal hatalmasabb erők

állnak rendelkezésünkre vagy bujkálnak még előttünk. A megszorult ember majd rá fog jönni, hogyan kényszerítse szolgálatába a már ismert erőket és fel fogja fedezni a még egyelőre ismeretleneket is. Mostanában nagyobb léptekkel halad előre a világ, mint régebben. Ha 200 év múlva feltámadnánk, egészen különös, nekünk szinte érthetetlen és ismeretlen világba jutnánk: annyira meg fogják változtatni a Föld képét az új találmányok.

(Budapest.)

KIÉ A BUNDA?

Apró unokáinak meséli: ELEK NAGYAPÓ.

Hol volt, hol nem volt, Tiszán túl, Dunán túl, ahol a kurtafarku malac tur, — volt egyszer egy birka. Ez a birka, mit gondolt, mit nem, megszökött a juhász nyájából. Amint ment, mendegélt, találkozott rókáné komámasszonnyal.

— Hová, háová, birka nénémasszony? — kérdezte rókáné Komámasszony.

— Jaj, ne is kérdezze, kedves komámasszony! Az én gazdám olyan okos, ha hibát követ el a kos, én vagyok a hibás, nem a kos. Emiatt elkeseredtem s világ bujosója lettem!

— Oh, oh, — sópánkodott a komámasszony, — én is éppen így vagyok! Ha az uram lop egy libát, én követtem el a hibát. Én is elbujdosom kenddel, kedves nénémasszony!

Tovább mentek, mendegéltek, sűrű erdő mellé értek. Ott egyszerre csak elébük toppan farkas koma.

— Hová, háová, komámasszony? — kérdezte farkas koma rókáné komámasszonyt.

Rókáné komámasszonynak még a könnye is kiesordult, amint elkeseregte nagy búját, bánatját. Lám, az ura lop libát, s őrá kenik a hibát. Minden liba nagy galiba, még majd ő kerül dutyiba!

Hej, eiszomorodott farkas koma e bús beszédre! Éppen ez volt az ő baja is. Ki is öntötte a bánatját:

Hej, az én sorsom se vig,
Más lop bárányt, s rám kenik!

Mondjam tovább, ne mondjam? Birka, róka, farkas, együtt mentek világgá. Mentek, mentek, mendegéltek. Az erdőbe még be sem léptek, birka nénémasszony szép fehér bundáján megakadt farkas koma szeme. Egyszerre csak nagyot mordul, birka asszonyságnak fordul s kérdi tőle:

Ejnye, a teremburáját!
Hol szerezte a bundáját?
Hiszen ezt én tavaly nyáron
Vettem a téri vásáron.

Hej téri vásár sátor nélkül, mit ér a juh bunda nélkül? Szegény birka nénémasszony kékült, zöldült, he-

begett, bégetett. Esküdzött, hogy így meg úgy, az Isten őt úgy segítse, ez a bunda igaz szerzeménye! Künn a pusztán nőtt a bunda é nyáron, senki fia nem vehette azt a téri vásáron!

— Ejnye, ejnye, szólalt meg rókáné komámasszony is, — aki már a vitát unta — hát már most kié a bunda?

— Ilyen-olyan, hányszor mondjam? — toppantott a farkas koma,

— Megesküszöl rája? — kérdezte a komámasszony.

— Megesküszöm rája, nem az ő bundája!

— Hiszem, hiszem, ha a földet megcsókolod, mondta a komámasszony.

— No, ez ugyan nem nagy dolog, mondta a farkas koma. Megcsókolom százezerszer is. Megtettem ezt más-szor is!

(Meg ám, gondolta magában a komámasszony. — Csakhogy mindig hamisan esküdtél!)

— Hát gyerünk az erdőbe, mondta a komámasszony.

Mentek, mentek, mendegéltek, hamar az erdőbe értek. Elöl ment rókáné komámasszony. Egyenesen arra a helyre vezette farkas komát, ahol egy csapda volt elrejtve. Mondta ott farkas komának:

— Kedves komám, csókold meg! Ezt a földet kóstold meg!

Farkas koma a fejét lehajtotta, a földet szépen megcsókolta. Ahogy megcsókolta, csitt! csatt! csattant a csapda, s farkas koma orrát összezsapta. Akkor rókáné komámasszony szépen meghajította magát s mondta farkas komának:

No, ebadta komája.
Kell-e a más bundája?

(Kisbaczon.)

SZERECSENI PISTA KALANDJAI

IRTA: KARÁCSONY BENŐ

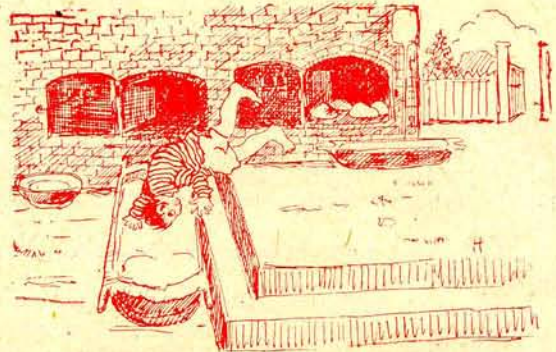
— Harmadik és befejező közlemény. —

A tó partján halászegény hálót vet a vízbe
S a véletlen a hálóba jó nagy halat visz be.
Harcsa vón tán? Czethal, bána avagy csak egy pisztráng?
Rángatja a halászegényt, mint valami istráng.
Halászegény a hálóját emelgeti, huzza,
Zsákmányának, úgy gondolja, két mázsa a sulya.
Megörvend a nehéz hálnak, kivágja a gyepre
Halásznknak, hogy meglátja, el is megy a kedve.
Füle tövid megvakarja, ej, de furcsa állat,
Ilyen bizony a tengerben sem igen uszkálhat.

Füle is van, két nagy kajla, tán csak nem számárhal?
Nem lehet a, arca sötét, bepíngálva mázzal.
Cigányhal lesz, véli nyomban, ejnye, hogy ficáncol!
Cigányhal lett, sötét szerzet a néger királyból.
Cigányhalat nem kedveli semmi halász fajta,
Gondol egyet, vízbe dobja, hogy tul adjon rajta.
Szegény Pista kapalózik, megint vizet kóstol,
Hasa puffad, vitézüinknek megártott a jóból.
Bogyorékol, csapkod, kapkod, kikecmereg végre,
Meg is indul, soká ballag s kiér egy nagy rétre.
Dombos hasát alig bírja, sok az ital benne,
Nem is megy már, csak úgy gurul, mintha hordó lenne.
Le a lejtőn, át a réten gurul Pista gyorsan,
Legázolja a szép vetést, szélvihar se jobban.
Gurul, zökken, hidon, árkon, nem is bírja szusszal,
Jobban száguld, mint egy motor telve spirítusszal.
Pulykák, csirkék szétrebbenek, kutyák megugatják,
Gurultában is elkapják néha lengő frakját.
Begurul egy pékudvarba, bele egy teknőbe,
Magát a nagy sietségben majdnem összetörve.
A teknőben tészta kele ünnepi kalácsnak,
A tésztába pottyant bele, nyilván mazsolának.

El is merül a tésztában orra ki se látszik,
Puha az ágy benne Pista bizony nem fázik,
Péklegény jön, csodálattól nyitva marad szája
Hogy megdagadt, mily jól megkelt ünnepi tésztája.
Be is teszi a sütőbe, estig majd csak megsül,
Szerecseni mozogni kezd, izzad a melegtül.

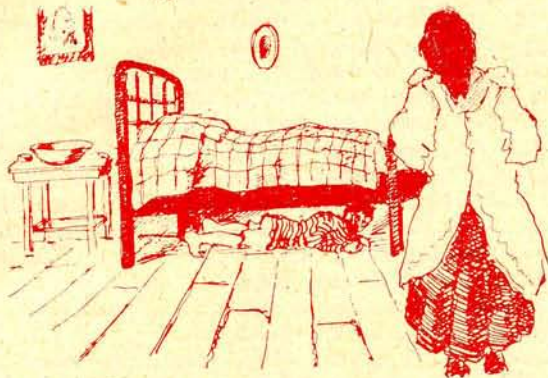
Körülötte a sütőben sok fahasáb lángol,
Kidugja a fejét, lábát ünnepi kalácsból.
Körül tekint, el is rémül, hisz ez pokol gyomra,
Számára, úgy látszik, ütött az utolsó óra.
Imádkozik, meg is bánja mindazt, amit vétett.
Vége felé közeledik ez a bús történet.
Mit gondoltok, mi a vége? Kalácsá sült Pista?
Vagy kikerült a sütőből s nem kész még a lista?
Kimászotta a kemencéből kalácsba pólyálva,
S futott haza kalácsostul, ahogy bírta lába.

Pompás ízű
magas tápértékű
mindenüff kap-
ható a

STOLLWERCK TEJKARAMELLA

Az emberek nagyot néznek, nyomában a pékség,
A rendőr meg noteszt veszen, ej, hiszen ez vétség!
Meglógott biz a sütőből, ropogós a héja,

Pista pályát változtatott s önműködő tészta.
Ahogy rohan, zsupsz! meghotlik, elterül a földön,
Autó robog éppen rája, meg is rémül hősöm.
Autókerék általszeli, a kalácsnak vége,
Kettéreped, Pistukának támad új reménye.
Repedésen, hopsz! kimászik, a kalács a porban,
S ő eltűnik, hogy nem látják se élve se holtan.
Szobájukban az ágy alatt megpihenhet végre,
S veszély multán előmászik anyja örömére.
Apja bezzeg nem békül még, igen nagy haragja,
A fiáért a nagy várost végig felkutatta.
Pista kománk magába száll, könnyörög és kérlel,
Igéri, hogy a jó utról ő többé nem tér el.
Apja enged, szent a béke, Pista fellélekzik,
Kalandokban, gonoszságban nem leli több kedvét.
Eddig, mondom, befejeztük, legyen vége mára,
Különben is ceruzáznak eltörött a szára.

(Kolozsvár.)

SZÉP LEVÉL

Forrón szeretett Elek Nagypó!

Nem tudja, azt hiszem, nem tudja elképzelni Nagypókám lelke az a nagy örömet, azt a határtalan boldogságot, amely engem levele felbontásakor ért. Hogy csókolgattam azt a gyönyörű fényképét, azt a drága papírt, amelyet egy kedves, nagyon kedves öreg Nagypó érintett kezével. De nemcsak megérintette, irt is rá jóságos betűivel. Igen, jóságos betűi vannak Nagypónak! Belőlük sugárzik a jóság, az önfeláldozó szeretet és aki olvassa, már el is képzele Nagypó áldott, szeretetteljes lelkét. Kifogyhatatlan, örök szeretet ez, mely egyformán szereti a jó és rossz unokát, egyformán mesél mindegyiknek, egyformán szerez nekik boldog perceket, órákat. Amikor olvastam Nagypó elismerő szavait, melyben helyes magyar fogalmazásomat és helyesírássomat részesítette, kissé elpirultam. Mert igazán azt a sok dicséretet nem érdemlem én meg. Ami kis tudásom van, azt is Elek Nagypónak, édesapámnak, édesanyámnak, iskolámnak és nagyrésztben a „Cimborá“nak köszönhetem. Engem tehát nem érhet semmi dicséret! Azután olvastam... olvastam tovább. Egyszer csak elakadt a hangom és két haszontalan könnycsepp tolakodott szempillámra. Innen arcomon lassan végiggördülve a drága levélre hullottak. Ott megtelepedtek, mintha sohasem akarnának megválni a gyönyörű soroktól...

Nagypókám azt is írta, hogy behajtja ígéretemet. Már a drága fénykép kapott száz csókot, ha nem többet, mert hiszen nem számoltam én azt, csak önfeledten simogattam, becézgettem, csókolgattam. Hanem Nagypókám lelke, kár volt annyira elkényeztetni engem, mert már nem csak a képet, de gazdáját is úgy szeretném legalább egyszer... csak egy picikét megcsókolni. Szívem leghőbb vágya, hogy láthassam az én drága Nagypókámat. Én bízom hozzá, hogy találkozik még

Nagypó egy rossz, hanyag, de Nagypót forrón szerető unokával: Varga Évával.

Ilonka Néninek megmutattam a Nagypó levelét. Ő azt mondja, hogy bizonyára rokóna Nagypókának, mert ő is háromszéki. Örült Ilonka néni a drága Nagypó dicséretének, mert ő tanítja nekem a magyar nyelvtant. Nagyon szeretjük úgy az iskolában, mint iskolán kívül Ilonka Nénit. A vizsgára vett neki az osztály egy szép kristály tálat. Igaz, Nagypókám, elfelejtettem mondani, hogy már itt van az évvége. Hejh, hogy vártuk azt a napot, amikor a vizsgáról kiszabadulva ott hagyhattuk a fekete táblát az osztályban: „Éljen a vakáció!“ „Isten veled iskola!“ stb. felírásokkal. Az évzárón én 10 pengő, Anikó néném 25 pengő jutalmat kaptam előmenetele, szorgalma és jó magaviselete jutalmául. Holnap lesz a bizonyítvány kiosztás, melyen én aligha veszek részt, mert holnap reggel 6 órakor megyek édesanyámmal Budapestre keresztzsüleimhez. Velük megyek azután a Balaton mellé, Alsóórsre, ahol a mult nyarat is töltöttem. De ne higye ám, Nagypókám lelke, hogy onnan nem írok én! Dehogynem! Megírok én mindent, s ha most is lesz pályázat „Beszámoló a nyári vakációról“ címmel a „Cimborá“ban, én is részt veszek rajta.

De most már lezárom levelem, s ha csak tudom igyekszem híven teljesíteni Nagypó kívánságát: minden hónapban legalább egy levelet írok!

(Mezőtúr, 1928. VI. 28.-án.)

Kézelt csókolja:

szerető unokája:

VARGA ÉVA
III. gimn. o. t.

BESZÁMOLÓ A NYÁRI VAKÁCIÓRÓL

Kedves, jó Elek Nagypap!

Leg többi üzenete után rögtön hozzá kellett volna fognom a levélíráshoz, s megírom a kimerítőbb beszámolómat debreceni vakációzásomról. Mindidáig elmaradt, egyrészt időközben fellépett betegségem, másrészt az idő hiánya miatt (délután 5 óráig vagyunk az iskolában). Most olyan üdülősorban vagyok, ezt az időt iparkodom beszámolója céljára felhasználni.

Repeső örömmel és türelmetlenül vártam a vonat indulását, amely engem a nagy vakációra Debrecenbe visz.

Egy nagy füttty, a vonat mozgásba jött, s máris indultunk Érmihályfalva felé. Odaérve, a szokásos utlevél-ügy elintézése után, átszálltunk a Debrecenbe vivő vonatra. Utazásunk a volt Ecsedi láp vidékén (t. i. az a rész már buzafölddé volt termékenyítve) át vezetett, mindenütt Alföld, amerre a szem tekint: a tarlított mező egyhanguságát a keresztetekbe rakott aranykalászu buza törte meg. Délután 2 órakor indultunk Szatmárról és a mi számításunk szerint d. u. 6 órakor már Debrecenben voltunk.

Az én jó nővérem, kis fiával, a 3 és fél éves Bélával várt az állomáson és együtt mentünk az ő hajlékukba, amelynek nagy, kertes udvara van, beültetve sok tarka virággal, gyümölcs- és diófával. Ez az udvar hathetes debreceni nyaralásom tanyája, pihenésem, játszásom állandó színhelye. Itt mulattunk, játszottunk vidáman és legtöbbit az én öcsikémmel, Bélával, akit én igen szeretek, mert igen jó, igen értelmes, szelid kis fiú.

Iduka nővérem gondoskodott arról, hogy Debrecen is megismerhessem. Debrecen az utóbbi években igen sokat fejlődött, szépült, épült. A régi rázós kövezet eltűnt, simák úgy a gyalog-, mint a kocsis-utak, amelyek mentén minden talpalattnyi hely egy-egy virágcsoporttal, szegéllyel van beszöve. Roppant sok autó suhan végig az utcákon, s csenget a sok villamos kocsí. Villamoson mentünk ki Debrecen főüdülőhelyére, a villákkal tarkított Nagyerdőre, mely üde zöldjével, portól mentes levegőjével kellemes pihenőhelye a város lakosságának.

Itt, a Nagyerdőn, tekintettük meg a nagy területen fekvő, újonnan épült orvosi klinikát, amelyről azt hallottam, hogy ez a debreceni orvosegyetem minden tekintetben egyike a legelsőeknek az egész világon.

Sokat jártam nővéremmel a szép református templomba Istentiszteletre, megtekintettem az ősi kollégiumot, a református főgimnáziumot, az akkor befejezés előtt álló Déry-muzeumot és végül a városházát. Hallottam, hogy sok szép középülete van Debrecennek, de hát ezek megtekintésére nem jutott időm. Hiszen, fürödni is kellett menni, szinte naponta. A városnak van igen szép uszodája, melynek vizét az ártézi kut adja. Itt tanultam meg uszni is, nagy örömemre, mert úgy érzem, a szórakozáson kívül, amit a fürdés nekem okoz, mintha megnőttem volna ezzel a tudománnyal.

Sajnálom, hogy a várostól való messzisége miatt a híres Hortobágyra nem tudtam eljutni. De még az is jól esett, amikor a nővérem mondta, hogy a készített pástétom a Hortobágyon nőtt vadlibák husából való.

A Hortobágyra nem tudtam eljutni, de kellemes kirándulást tettünk egy barátommal Hajdu-Szoboszlóra. Bélteky-bácsihoz, az odaváló ref. lelkeshez. Igen kedvesen és szívesen fogadtak és emellett alkalmam volt megcsodálni az igen jód-tartalmu 73 C. fok meleg gyógyforrást, amelyre ártézi kut furrása közben bukkantak.

Ezt a forrást egyelőre úgy használja a város, hogy fürdőt épített, amelyet a hénák, nyomorékok, betegek száza látogatnak. A fürdő óriási nagy medencéből áll, körülötte sok kabin van.

Hajdu-Szoboszlón majdnem öt napot töltöttem és ennek kellemes emlékével tértem vissza Debrecenbe.

Ezzel végefele közeledett vakációm is, amelynek még hátralévő része is kellemesen telt el. Most aztán, úgy érezve, hogy híven teljesítettem kötelességemet, zárom leveleimet és maradok Nagypapnak hűségesen írogató unokája

(Szatmár, 1927. dec. 15.)

HALASZ LAJOS

II. a. g. o. t.

BESZÉLGETNEK A MALACOK

Irta: BARTHA ISTVÁN.

Beteges képü, lehangolt gazdánk,
Téged most az élet gondja bánt?
Itt vagyunk mi: nyolc kis malacka,
Minket az Ur épen neked szánt.

Hat hét alatt zsenge kövérünk
Kelő áru lesz a vásáron.
Meglátod! — jó jövedelmed lesz
Hat kis gönnén és két ártánon.

S míg a kertbe füvelni viszel,
Játékunkkal szerzünk örömet...
Nyolc malactól szomorú gazdánk
Várhatsz-e tölbet?

A KIADÓBÁCSI ÜZENI

Kedves kis olvasóim!

A Cimbora legutóbbi számában befejezést nyert Z. Tábori Piroska néni pompás regénye, a Békésziget, amelyet a Cimbora minden egyes olvasója nagy érdeklődéssel és tetszéssel olvasott végig. Százzszámra kaptuk a leveleket, amelyek mind e pompás kis regény nagy sikerét igazolják.

Következő regényünkkel ezt a nagy sikert még fokozni akarjuk és egyben kettős meglepetést készítünk elő számotokra vele: Új regényünket az augusztus 30-án megjelenő 24. számmal adjuk, azonban nem úgy, mint eddig, a lapon belül, hanem **külön regénymellékletként** a Cimbora-hoz mellékelve. Ezt a mellékletet, amely könyvformában jelenik meg, minden előfizetőnk összegyűjtheti magának és ha a regény befejezést nyer, a Cimbora-n kívül egy igen értékes, szép könyve is lesz, amely bekötvé, disze lehet minden gyermek könyvespolcának.

Ez az egyik meglepetésünk számotokra s most eláruljuk a másodikat, amely még az elsőnél is sokkal értékesebb:

Új regényünk szerzője mindnyájatok szeretett

ELEK NAGYAPÓJA,

aki új regényünket, melynek

Három gyermek és egy kutyuska története a címe, külön a Cimbora kis olvasói számára írta, s ezzel is csak azt a sok-sok szeretetet kívánja viszonzni Nektek, amellyel őt a Cimbora szerkesztői székében körülveszitek.

Elek nagyapó mesteri kézzel írt munkáit nemcsak a Cimbora olvasói, de minden magyar gyermek előtt is felesleges dicsérni, így csak annyit mondunk Nektek e könyvről, hogy Elek nagyapó új könyve számára ezuttal olyan vonzó és érdekes témát talált, amely még az ő gazdag és színes képzelőereje mellett is kivétel. Minden gyermek lélekzetvisszafojtva fogja figyelemmel kísérni Jankó és Jucika, valamint az okos Fokszí kalandjait és bizonyos, hogy érdeklődését az utolsó betűig ébren tartja majd ezt a pompás írás.

Bizonyosra veszem, hogy igen nagy örömet szereztem Nektek ezzel a bejelentéssel és a Cimbora sok ezer olvasója igen türelmetlenül várja már az augusztus 30-iki számunk megjelenését.

Természetesen a Cimbora regénymelléklettel sem kerül majd többé, mint eddig, viszont a regénymellékletet csakis előfizetőinknek adjuk, míg a példányonként vásárlók ebben az igen értékes kedvezményben nem részesülhetnek.

Szeretettel köszönt benneteket
a kiadóba.

ELEK NAGYAPÓ ÜZENI:

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben, melyik hónap hányadik napján kelt a levél!

A névnap voltaképpen nem nagy ünnep, de az én nevem napját nagy ünneppé tették a Cimbora-unokák s velük a nagyok. Azok a nagyok akik az én meséimen nőttek fel. Ez évben is az üdvözlő, minden jót kívánó s az én munkámért hálálkodó leveleknek oly nagy serege szállt be dolgozószobám ablakán, hogy bármennyire szeretném, külön válaszolni rájuk, képtelen vagyok. Elégedjetek meg hát azzal, édes unokáim, hogy együttesen köszönjem meg nektek a szívetekből felém áradó szeretetet. Mondanom se kell tán, hogy szeretettel öllek szívemre s amig az Isten életet ad nekem, elsősorban érettetek, a jövődő nemzedékért dolgozom. Elek nagyapó.

Bessenyey Margitka, Dicsőszentmárton. Levelet is várok tőled, Margitka, nemcsak megfejtést, mert közelebről is még szeretnék ismerkedni az unokáimmal. — **Quittner Lili, Gyorok.** Petrozsényba címeztem a levelet, s ha nem küldötték volna utánad, értesíts erről. — **Szórakozott unoka, Temesvár.** A rejtvényt jól fejtetted meg. A helység és utca neve is ott van a levelezőlapodon, ellenben a nevedről megfeledeztem. —

Varjas Béla és Lajos, Arad. Levelet, levelet, ne csak megfejtést! — **Halász Mancsi, Kolozsvár.** Bizony, rég nem írtál, s remélem, a nyáron pótolni fogod a mulasztást. Sajnálom, hogy legutóbb Kolozsváron nem találkoztam veled. De hiszen megyek én még oda, ha Isten éltet. A rejtvényeden nem tudtam eligazodni. Magyarázd meg. — **Farkas Éva, Kolozsvár.** Eppen három oldal maradt türesem a levélpapírosodon. Bizony, mind a hármat tele írhattad volna, oly kicsiny a levélpapírosod. Elvárom, hogy pótolni fogod a mulasztásodat. — **Daniels Felicitás, Nagyvárad.** Amint látom, igen kellemesen telik az idő otthon. Kis kertedben gyomlálod a virágokat, amelyeket magad ültettél, s számolod az egyetlen almáfan mosolygó almákat. Aztán beülsz kis szobádba, elszedsz a kicsi korodban kapott könyveket s lapozgatsz bennük. Majd előveszed hegedűdet s igen nagy gyönyörűség van ebben. Egy szó, mint száz — fejezd be leveledet — boldog vagy, csak még valami hiányzik: anyuka. Ő ugyanis Budapesten van, a klinikán, ahol operálják. Remélem, amikor ezt az üzenetet olvasod, anyukád már rég hazaért egészségesen, s akkor a te boldogságodból sem hiányzik semmi. — **Tóth Dénes, Végvár.** Jól sikerült a vizsgád, csupán a román nyelv ment nehezen, meg a szépirásodban is hiba esett. Nem mondhatnám, hogy szép az írásod, de ami fő, értelmesen írsz. Az írás pedig megszépül, különösen akkor, ha gyakran írsz levelet Nagyapónak. — **Martonossy György, Déva.** Felhasználod a vakációt, sok levelet írsz, hogy legyen elég az iskolai évre is. En örvendek a sok levélnek, de helyesebbnek találnám, hogy inkább vala-

A VÁSÁR

A vásárt sokadalomnak is nevezik. Azért nevezik annak, mert sok ember gyűl össze. Városokban s nagyobb községekben minden héten van vásár a piacon. Ezt hetivásárnak nevezik.

De van országos vásár is. Esztendőben háromszor-négyszer esik országos vásár egy helységben. Azért hívják országosnak, mert a híresebb vásárokról messze földről is eljárnak az emberek. Azok is, akik eladnak, azok is, akik vesznek. Az országos vásárok napja meg van állapítva. Benne van minden naptárban. Az országos vásárt két napos baromvásár előzi meg. Némely helyen a baromvásárt nevezik sokadalomnak.

Akinek eladó ökre, tehene, borja, lova, juha, sertése van, idehajtja. Szarvasmarhának, lónak, juhnak, sertésnek, külön-külön piaca van. Hej, van itt alkudozás! Estig is elalkudoznak néhány pengő különbség miatt. Adó, vevő alku-

dozása közben nagyot-nagyot csap egymás tenyerébe, hát még ha sikerül a vásár! Az eladó szerencsét kíván az állathoz, a vevő a pénzhez. Hogy a vásár egészen szerencsés legyen, az eladó vízszáad a pénzből egy krajcárt a vevőnek. Ez a szerencse krajcár.

A baromvásárt követi az országos vásár. A piacot ellepik a sátrak. Van a sátrakban minden. Csizma, cipő, kalap, sapka, mindenféle ruha. Hám, kötél, kötőfék. Mézeskalács, gyermekjáték. Tarka-barka kendők. Hófehér vásznak.

É Mi minden van a vásáron! Van itt még forgókómédia is. A gyermeknép e körül settenkedik. Van öröm, ha felkaphatnak a körben forgó

lovakra, kocsikra! Cini, cini, duru, duru! — szól a muzsika a lacikonyhákban. Itt-ott még táncolnak is. Mindenkinek jó kedve van ma. Mondja is a nóta: Sokadalom, lakodalom, nincsen akkor beteg asszony!

(Kisbaczon.)

E—6.

mivel kevesebbet írj a vakáción s juttass időt a levél-írásra az iskolai évben is. Örvendek, hogy szépnak találod a Békészigetet, de sajnálod, hogy mindig ott szakad félbe, ahol a legérdekesebb. Dehát ezen nem tudok segíteni, mert meg van előre állapítva, hogy hány oldalt közölhetünk a regényből, mert tekintettel kell lennünk arra, hogy a regényen kívül sok más olvasnivaló legyen az újságban. Az ifjusági konferenciáról szóló beszámolódat érdeklődéssel várom. Igen, szinte elfeledtem, hogy másodszer címzed egy levelet nekem, mint református lelkésznek. Sokszor sajnáltam magamban, hogy nem lettem pap, de éppen azért igyekeztem a szeretetet hirdetni nagyoknak és kicsinyeknek, s úgy lát-szik, ebből következted te azt, hogy pap vagyok. — **Lórinz Laci, Nagyvárad.** Remélem, sikerült a vizsgád, habár külön bizottság vizsgáztatott. Ezt már azért is megérdemelnéd, mert amint leveledből látom, igen szeretted gyomlálni, ápolni a virágokat, s mint édesapád-

nak, neked is nagy gyönyörűséged telik a rózsaszem-zésben. Mindkét rejtvényed jó. — **Balogh Baba és Böske, Zerind.** Újév óta járhatja apuka nektek a Cimborát s abból igen sok szépet tanultatok. Örvendek ennek a vallomásnak, nemkülönben annak is, hogy több gyermek-előadásban részt vettetek, s mind a Cimborában megjelent színművekből játszottatok. Mondanom sem kell, hogy szeretettel látlak unokáim seregében. Remélem, hogy nemsokára Böskétől is kapok levelet. — **Sándor Etelka és Judit, Torda.** Magyarországon voltatok, amiatt nem irtatok oly sokáig. Pesten láttatok a Kis lord-ot és voltatok a cirkuszban is. Szóval, kellemesen telt el az időtök, s mst itthon a vizsga is jól sikerült, így hát gondtalanul élvezhetitek a nyári vakációt. Hogy miért kaptátok a harmadik könyvet, már magam sem tudom. Bizonyosan megérdemeltétek. — **Vajda Mancsi, Szováta.** Intézkedtem, hogy a kiadó bácsi pótolja a 14. és 15. számot. Szeretettel várom to-

vábbi leveleidet. — **Zipszer Rózsika, Mármrossziget.** Csak egy rejtvényt tudtál megfejteni. Nem baj, Rózsika. lassanként megismerkedel a rejtvénymegfejtés módjával és meglátod, milyen nagy örömed lesz benne. — **Cserpes Imre és Laci, Nagyvárád.** Bocsánatot kérsz. Hogy olyan gyakran irsz. Ezért nem kell bocsánatot kérned, különösen, ha öröm neked, hogy levelet írhatsz Nagypónak. Annak igen örvendek, hogy szép eredménnyel vizsgáztál a negyedik elemiből. Szinte hallom, amint lelkesen kiáltottad: Eljen a vakáció! — **Kendeffy Klára, Hátszeg.** Levelet, levelet, ne csak megfejtést! — **Király Pisti, Nagyenyed.** Ugyanezt üzenem neked is. — **Lőrincz Sándor, Nagyvárád.** Valóban, meg vagyok veled elégedve, mert gyakran és jó hosszú levelekét irsz. Igazán örülök, hogy szereted a levelezést, mert ezáltal is gyakorlod magadat a fogalmazásban. Oly kedvesen és okosan irsz, hogyha szárnyam volna, egyenest oda repültem volna Nagyváradra, hogy teljesítem kívánságodat és meghallgassam a vizsgádat. Én azonban enélkül is bizonyos voltam abban, hogy nem szegyenkeztem volna miattad, amint ez ki is tűnt vizsga után kélt leveledből. Pontrejtvényeden nem tudtam eligazodni s magam sem tudom megfejteni, már amiatt sem, mert azt írod, hogy e felükben és pontokban Verne Gyula egyik szép költeménye rejlik. Valószínűleg tévedésből írtad az ő nevét valamelyik költő helyett, minthogy egy sorral alább közöld a 16-ik ezámban közölt rejtvénynek megfejtését s ez csakugyan Verne Gyula, aki tudtommal verset nem írt. Milyen negyedévi könyvet vársz a kiadóbácsitól? Legjobb lesz, ha ezért egyenest neki irsz. **Karton Mariska, Élesd.** Második éve jár neked a Cim-bora, s most írod az első levelet. Most is csak néhány sort irsz, mert, amint az írásod mutatja, még kezdő vagy a levélírásban. Remélem, következő leveled hosszabb lesz s lassanként egyike leszel legszorgalmasabb levél-író unokáimnak. — **Simon Erzsébet és Ilonka, Vulkán.** Örvendek, hogy szerencsésen levizsgáztatok. A kiadóbácsinak írtam, hogy küldje meg nektek a Bűvös labda című könyvet. A létrarejtvényetek nem szabályszerű tehát megfejthetetlen. Mást eszeljete ki. — **Somlyai Pistuka, Kolozsvár.** Most találkozom először a nevéddel. Levelet is várok tőled, nemcsak megfejtést. — **Heusler Magda, Nagyszentmiklós.** Valóban, dícséretet érdemelsz a buzgóágóért. Már két gyűjtőiven küldöttél címekeket a kiadóbácsinak, új előfizetőt is szerzettél, s most még egy harmadik gyűjtőivet is kértél. Ebből látszik, hogy te tisztában vagy azzal, mit jelent neked és társaidnak a Cim-bora. Rejtvényeiből válogatok. — **Bagaméri Olga, Kolozsvár.** Sikerült a vizsgád most már van idő a rejtvénymegfejtésre. Helyes beosztással jut idő ezután is tanulásra, játékra, levél-írásra, rejtvénymegfejtésre, szóval, mindenre. — **Kemény Anci, Szabadka.** Nem haragszom, hogy ritkán írtál, s remélem, beváltod ígéretedet: sűrűbben irsz ezután. Örvendek, hogy a nővéred, aki nagyleány korában is hű maradt a Cim-borához, már másodéves egyetemű hallgató Bécsben, s amint azt nekem már évekként elzöldt írtad, vegyész-mérnöknek készül. Remélem, tőle is kapok levelet a nyáron. A Békessziget méltán tetszik, mert az valóban szép regény. A hiányzó számokat megsürgtettem a kiadóhivatalban. — **Draniste György, Parajd.** Most találkozom először a nevéddel. Levelet is várok tőled, hogy közelebről megismerkedjünk. Az írásod máris dícséretet érdemel. — **Szabó Antal, Te-**

mesvár. Írtam a kiadóhivatalnak, hogy küldje meg a kívánt cserkész könyveket. — **Spitz Jancsi, Arad.** Ha kitűnően vizsgáztál a román II. elemi osztályában, én is kitűnőt adok neked a magyar írásodért. Szépek a betűid s nagyítóüveggel sem lehetne helyesírási hibát találni a leveledben. Igazán megérdemled, hogy Nálácon, a fenyves parkban vakációzzál és sápadt arczínedet fölcseréled a piros-barnával. Hát csak olvasd ott is szeretettel a Cimborát, én meg szeretettel gondolok rád a kisbaczoni kertből. — **Waldmann Terike és Márta Nagyszentmiklós.** Szép helyen nyaraltok Lippafüreden ott lesz bizonyosan beszámolnivalótok. Én, természetesen itthon nyaralok. A magam ültette kertenél és erdőnél szebbet nem kívánok. — **Klein Ilonka.** Levelezőlapodból azt látom, hogy meglátogattad Réven a Zichy-barlangot, a levelezőlap azonban Kolozsvárt van lebé-

Világhírű

nyaralók és üdülők

Penziók, internátusok, leány és fiuotthonok.

Havi ellátási díj tanulóknak 150 P, felnőtteknek 160 P, mely hetenkinti változtatással négy nyaralóhelyre érvényes. Ezer személy referenciája. Kérjen prospektust (válaszbélyeg). Pestalozzi Internátus Iroda (Fédération Internationale des Pensionnats Européens Budapest V. Alkotmány-utca 4., I. Telefon: Teréz 242-36.

NYARALÓ ÉS ÜDÜLOTELEPEK:

Magyarországon: Budapest, Siófok, Balatonöszöd. **Svájcban:** Genf*, Lausanne*, Neuchatel*, Luzern, Montreux, Zürich*, Lugano*, St. Moritz. **Franciaországban:** Paris*, Deauville, Trouville, Biarritz, Aix les Bains, Grenoble, Evian (genfi tó); a francia Rivierán: St. Raphael, Cannes, Nizza*, Juan les Pins, Monte Carlo, Mentone. **Olaszországban:** San Remo*, Nervi, Venence, Bordighera, Abbazia, Riccione, Róma*, Nápoly, Palermo. **Ausztriában:** Wien*, Zell am See, Linz*. **Innsbruck*, Salzburg*, Ischl.** **Belgiumban:** Ostende. **Angliában:** London*, Cambridge*, Brighton, Folkestone. **Amerikában:** Algún*, Tunis*.

A *-gal jelölt helyek internátusok, fiu- és leányotthonok, pensionatusok — felnőttek részére is, nyitva egész éven át.

A többi helyek július, augusztus és szeptember hónapban vannak nyitva. Társas utazási kedvezmények (25—50%), külön direkt Pullman-kocsik. **Internátusi díjak** Budapesten havi 90 P. külföldön 110 P.

MADÁRFIÓKÁK

Egy fészekben öt fióka,
Összebújnak édesen,
Messze, messze szól a nóta:
Mindjárt, mindjárt érkezem!

Anya-nóta, de szép nóta,
Szébb ennél már nem lehet,
Örvendez az öt fióka:
Jer, jer, ez a felelet.

Jön már, jön már az anyóka,
Bogár, hernyó van elég,
Csicsereg az öt fióka:
Ó de pompás egy ebéd!

E—ó.

lyegezve, így hát nem tudom pontos címedet, s egyelőre nem teljesíthetem kívánságodat. Figyelmeztettek azonban, hogy a kívánságodat csak akkor teljesíthetem, ha szorgalmas levélírásonról meggyőződtem. — **Szabó Jenő, Zágony, Háromszékmegye.** Ha nem kaptad meg Zágonyba küldött leveletemet, ez annyit jelent, hogy valahol utközben elkallódott. Most ajánlott levéllel próbáltam szerencsét, remélem, sikerrel. Intézkedtem, hogy a kiadóhivatal Antal Géza ur címére mutatványszámot küldjön. — **Schäffer Gyurka, Petrozsény.** Én minden levélre válaszolok, s ha nagy örömet szerzett válaszom, levélre válaszolok, s ha nagy örömet szerzett válaszom, ebben az örömben annyszor részesülhetsz, ahányszor levelet írsz nekem. Rejtvényed sorra kerül. — **Fodor György, Nagyvárad.** Egy kis versikében azt írod, hogy szived mindig az északi sarkra vágyik, ahol nincs vi-rág, csak örök hó s ahol fehér medvék vannak. Hát bizonyos, hogy szép a havas táj, de azt hiszem, ha az északi sarkon kellene laknod, hamar jól lagnál ezzel a gyönyörűséggel. Majd, nagyobb korodban, meggyőző-döl arról, hogy nem az a táj a legszebb táj, ahol fehér medvék tanyáznak. Egyébként örömmel ismerem el hogy versikéd reménykeltő szárnyp próbálgatás. — **Czókos Laci, Bályok, Biharmegye.** Amikor a legutólszor

irtál, még csak a harmadik elemibe jártál, most már a negyedikbe mégy. Örülsz ennek, de félsz a román nyelvtől. Nem kell attól félni. Ahogy én téged ismerlek, megfogod te azt is tanulni, aminthogy meg is kell tanulni az állam nyelvét. Természetesen, ugyanakkor nem szabad elfelejtened az édesanyád nyelvét. Az édesanyádét, akiről azt írod, hogy súlyos beteg volt, de most, hála Istennek, jobban van. Szivemből kívánom, hogy a jó Isten tartsa meg édesanyádat. — **Tőkés Balázs és János, Marosvásárhely.** Nagy örömötek telik a Cimbora olvasásában, s igazat adtok, az újság kiadó-jának, Aesopus-nak, hogy a Cimbora tanít és nevel. Valóban, azt akarom én, hogy ne csak tanítson a Cimbora, hanem neveljen is. Neveljen titeket emberséges, derék magyarokká. Azt írod, hogy e pár sort oly szívesen irtad, hogy azt Nagyapó el sem gondolhatja. Ennél többet már igazán nem mondhatasz. Annak igen örvendez hogy mind a ketten jelesül vizsgáztatok, s egyik a Kis hősök című könyvet kapta jutalmul, a másik pedig a Román nép mesék-et, mely réges-rég jelent meg, még a háboru előtt, az általam szerkesztett Kis könyvtár-ban. — **Dominits Mária, Saroltavár, Temesmegye.** Le-veledre külön is válaszoltam, s egyben közlés véget a szép levelek közé soroztam. — **P. A., Nagyszeben.** A

világ egyik legnagyobb költője, Petőfi Sándor, oly gyenge verseket irt tizennyolc éves korában, hogy abból bizony nem lehetett volna megjövendőlni az ő világra szóló nagyságát. Te is, fiam, tizennyolc éves vagy, s oly gyenge az eredeti versed s a fordításod is, hogy ebből bizony nem lehetne jósolni nagy költőt. — **Klein Magduska, Nagyvárad.** Kaptál te már Magyarországról is, sőt még Amerikából is levelet, de egynek sem örültél úgy, mint a Nagypól levelének. És igen örültél annak is, hogy meg voltam elégedve az írásoddal. Bizony nem esodálom, hogy 10-est kaptál az írásodért, s azt sem, hogy általában jó a bizonyítványod, oly értelmesen és oly helyesen írsz. — **Szebeny Mancsi, Csiesó, Csikmegye.** Nem vagy te rossz unoka, már azért sem, mert megvallod, hogy miért nem irtál levelet. Magad sem tudod voltaképpen, mi volt az igazi ok, az-e, hogy lusta voltál, vagy a vakáció után két hét úgy elrepült, mint egy pajkos kis madár. Már ezért a hasonlatodért is megbecsátanék, ha ugyan haragudnék reád, de én erre képtelen vagyok. Általában: oly szép a leveled, hogy nem csak külön válaszolok reá, hanem le is közlöm a Cimborában. — **Rothschild Berci, Arad.** Örömmel hallok, hogy jól sikerült a vizsgád és bizonytal kellemes lesz a vakáció is. Remélem, hogy beszámolsz erről. —

— **Avéd Lacika, Gyergyóalfalu.** Nagy örömmel olvastad a Cimborát, mert igen szereted. Hogy ceruzával írsz, azért nem haragszom, mert még csak hét éves vagy, de remélem, hogy nemsokára tollal fogsz írni, mert a ceruzával való írás szemrontó. — **Waldmann Terike és Márta, Nagyszentmiklós.** Kellemes pihenést kívántok nekem, s ennél jobbat nem is igen kívánhatok, de bizony nem sok idő jut a pihenésre, oly sok munkát ad a Cimborá. Nincs is szükségem hosszú pihenésre, mert helyes beosztással jut idő pihenésre is munkára is. Így aztán nem is kívánom a hosszús pihenést, mert az rendesen ellusztítja az embert, s nehezen fog utána munkába.

PÁSZTORTÜZ

ERDÉLY
LEGLÉTERJEDTEBB
KÉPES SZÉPIRODALMI FOLYÓIRATA
SZERKESZTIK: ÁPRILY LAJOS, GYALLAY
DOMKOS, GYÖRGY LAJOS ÉS
REMÉNYIK SÁNDOR

Egy negyedévre belföldön 140, külföldön 160 L.

KIADÓHIVATAL:
CLUJ-KOLOZSVÁR, STR. BARON L. POP
No. 5.

Kérjen hirdetési díjszabást és mutatványszámot !!!

FEJTÖRŐ:

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a rejtvények megjelenését követő hónap 10-ik napja.

BETŰREJTVÉNY.

Beküldtek: Martonossy Gyödyg.

HÁZ SZOKÁS
HÁZ SZOKÁS

PÖTLŐREJTVÉNY.

— a	— irány
— sten	— eres
— zent	— r
— él	— szme
— neber	— üktet
— ena	— élek
— ér	— verő
— Hen	— ép
— étra	— gyes
— veg	— apoly
— áudor	— örte

Megfejtése egy régi közmondás.

BETŰREJTVÉNY.

Beküldte: Fodor Gábor.

VAN VAN VAN
VAN VAN VAN

CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Szerkesztősége: Btani Mari (Kisbácson) u. p. Btani-Mari (Nagylacson) juđ. Treisauene (Háromszék megye). E címre küldendők a Cimborá részére szánt kéziratok, az Elek nagypólor írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatala: Stanao (Szatmár) Str. Petru Rares (Petőfi-ucca) 43. A kiadóhivatalhoz küldendők a Cimborá előfizetési bejelentései, díjai, könyvrendelések és mindennemű a lap küllését, megszüntetését célzó közlemény.

Előfizetési ára félévenként:

Romániában: 200 lej.

Csehszlovákiában: 40 korona.

Magyarországon: 6 pengő.

Jugoszláviában: 100 dinár.

A Cimbora könyvszára

KALANDOS REGÉNYEK 8—14 ÉVES FIUK SZÁMÁRA.

Minden kötet kötve, sok képpel.

Mayne-Reid: Embervadászat az őserdőben.
 Dr. Mikes Lajos: Rejtelmes foglyok.
 Payeken Frigyes: Kalandok Indiában.
 Barátosi Balogh Benedek: Három székely fiu
 kalandos utazása.
 Dr. Csángó Teofil: Utazás a Marsba.
 Schott Richárd: Az őserdő cserkésze.
 Tamás bátya kunyhója

Kötetenként 60 lei.

Payeken Frigyes: Jim, a hurokvető kalandjai. Fatu a levegőben.
 Zsoldos László: Három pajtás légi útja. Győzedelmes Robur.
 Dr. Hetényi Imre: Egy magyar diák kalandjai. Három orosz és három angol kalandjai.
 Ázsiában. Kéraban, a vasfejű.
 VERNE GYULA MUNKÁI: Öt hét léghajón.
 Bé gum ötszáz milliója. Grant kapitány gyermekei I. II.
 Bombarnac Claudius. Sándor Mátyás I. II.
 Branicanné asszonyság. Strogoff Mihály utazása.
 Clovis Dardentor. Utazás a holdba.
 Dél csillaga. Tizenöt éves kapitány.
 Észak a dél ellen. Servadac Hektor.

Kötetenként 100 lei.

MAY KÁROLY MUNKÁI:

Mandarinok országában.
 Feketék országában.
 A kínai sárkányfiak.

Kötetenként 75 lei.

KÉT RENDKIVÜL OLC SÓ IFJUSÁGI SOROZAT.

Tokban, színes kötésben, sok képpel.

I. sorozat:

1. Az inkák smargadja.
2. Tamás urfi kalandjai.
3. Cserkészek a vadonban.
4. Wass Samu gróf utazása.
5. Kutya történetek.

II. sorozat:

6. A vörös gyémánt.
7. Tizenöt hét az indiánok között.
8. Villám, egy farkaskutya tört.
9. A kék gyöngy.
10. Magyar László utazása a délafrikai Bihé országban.

Sorozatonként 160 lei.

Fenti árakban a postai és csomagolási költség bennfoglaltatik. A pénz előzetes beküldése ellenében tehát a könyveket semminemű költség nem terheli, míg utánvételes küldésnél az utánvételi díjat külön számítjuk fel.

AESOPUS LAPKIADÓ ÉS KÖNYVTERJESZTŐ
 SATU-MARE.